

Mint már sokan értesülhettek róla, 2008. január 1-jétől megváltozik a felvételi pontok számításának rendszere. Ebben a cikkben szeretnénk bemutatni az új rendszert, összehasonlítani a korábbival, és néhány súlyponti és „taktikai” kérdésre felhívni a figyelmet. Előljáróban azonban le kell szögeznünk azt, hogy a változások nem érintik a kétszintű érettségi rendszerét, eltérés a korábbiakhoz képest csak a felvételi eljárás során szerezhető pontok kiszámításában van.

Az eddigi, de jövőre már nem érvényes felvételi pontszámítás három pilléren nyugodott: az úgynevezett *tanulmányi pontokon*, melyek bizonyos tantárgyak utolsó két év végi osztályzatából, valamint az érettségi vizsga átlagából származtak; az úgynevezett *érettségi pontokon*, melyek a felvételiző által választott két tantárgy érettségi eredménye alapján alakultak ki; és végül az úgynevezett *többletpontokon*, melyeket nyelvvizsgákért, emelt szintű vizsgákért, sporteredményekért stb. lehetett kapni.

Ezen pontszámítási rendszer egyik hátránya, hogy a maximális pontszám (144) könnyebben megszerezhető, hiszen a nyelvvizsgákat még az érettségi vizsgaidőszak előtt le lehet tenni, és a maximális érettségi pontszám eléréséhez elég volt a 90%-os teljesítmény a felvételi tantárgyakból. Másik hátránya, hogy az érettségi pontok (tantárgyanként 30–30 pont) szintje nagyon magasról indul: 16–16 pont már jár annak, aki egyik tárgyból sem bukott meg (aki megbukott, az pedig nem is felvételizhet), és nagy lépésközzel halad felfelé, ennek megfelelően sok azonos pontszámú tanuló fordulhat elő, ami megnehezíti, gyakorlatilag lehetetlenné teszi a felvételi keretlétszámok pontos betöltését.

Ezekre a problémákra az a legjobb megoldás, ha széthúzzák az érettségi pontokkal a mezőnyt, ami a legegyszerűbben úgy tehető meg, hogy az érettségi pontok megegyeznek az egyes tantárgyakból elért százalékos teljesítménnyel. A maximális pontszám elérése nehezebb lesz, hiszen ehhez a két felvételi tantárgyból 100%-os teljesítményt kell nyújtani.

A régi rendszernek van néhány olyan alapelve, melyet az új rendszer is megtart. Az érettségi pontok most említett új számítási módjából kiindulva az alapelvek mentén kialakul a pontszámítás új rendszere:

1. A felvételi eljárásban az érettségi („szerezhető”) és tanulmányi („vitt”) pontok számának maximuma megegyezik. Tehát az érettségi pontokhoz hasonlóan a maximálisan kapható tanulmányi pontok száma is 200. Ennek megoszlása az új rendszerben az érettségi vizsga fontosságát emeli ki (azok a tanulók, akik szélesebb körű általános műveltséggel rendelkeznek több tantárgy területén, a felvételi során előny élveznek): 100 pontot lehet kapni öt tantárgy (a *magyar nyelv és irodalom*, a *történelem*, a *matematika*, egy *legalább két évig tanult választott idegen nyelv* (vagy nemzetiségi nyelv és irodalom), valamint *egy legalább két évig tanult választott tárgy*) utolsó két tanult év végi érdemjegyei alapján, a jegyek összegének kétszereseként; további 100 pontot lehet kapni az érettségi vizsgabizonyítványban szereplő tantárgyak közül öt tantárgy (a négy kötelező és egy szabadon választott vizsgatárgy) százalékos eredményének kerekített átlagaként.

2. Az emelt szintű érettségi vizsgán 60%-nál többet elérő tanuló a plusz pontokkal együtt több pontot kap, mint a középszinten maximális eredményt elérő tanuló. Ennek következtében az emelt szintű vizsgáért 40 többletpontot kell adni (amennyiben a vizsgázó érettségi pontszáma ebből a tantárgyi vizsgából számítható).

3. A kapható többletpontok maximális száma az érettségi és tanulmányi pontok maximális összegének 1/5 része. Tehát a maximálisan kapható plusz pontok száma 80.

4. A középfokú nyelvvizsgára kapható plusz pontok száma legyen azonos vagy közel azonos az emelt szintű vizsgára kapható plusz pontokkal, továbbá a felsőfokú nyelvvizsgára kapható plusz pontok száma legyen közel másfélszerese a középfokú nyelvvizsgára kapható plusz pontokénak. Ezt az elvet az emelt szintű vizsgák javára kissé módosították az új rendszerben. A középfokú nyelvvizsgáért 35 többletpont, a felsőfokú nyelvvizsgáért 50 többletpont kapható, de a nyelvvizsgák miatt kapható többletpontok száma maximum 50 pont. Ez azt jelenti, hogy a maximálisan megszerezhető többletpontok

- két emelt szintű vizsgával, vagy
- egy emelt szintű vizsgával és egy felsőfokú nyelvvizsgával, vagy
- egy emelt szintű vizsgával és két középfokú nyelvvizsgával

szerezhetőek meg, de két nyelvvizsgával nem.

5. A tanulónak legyen lehetősége a két felvételi tantárgyából elért jó teljesítménye alapján bekerülni a felsőoktatásba. Ez a régi és az új rendszerben egyaránt azt jelenti, hogy a vizsgázó felvételi pontszáma az érettségi pontok kétszereseként is számítható, de a duplázás az emelt szintű érettségiért járó többletpontok nélkül történik, azok csak egyszeresen jelennek meg a felvételi pontszámában.

Az új pontszámítási rendszerben az érettségi pontokkal kapcsolatban egy lényegi változás megjelenik: a vizsgázónak nem kell megneveznie azt a két vizsgatárgyat, melyből az érettségi pontjainak számítását kéri. Ezek a vizsgatárgyak az adott intézmény által az adott szakra felvételi vizsgatárgyként megjelöltek közül kerülhetnek ki, de automatikusan abból a kettőből számítják ki az érettségi pontokat, amelyek a vizsgázó számára a legmagasabb pontszámot eredményezik.

További nagyon lényeges változás lép életbe a versenyekkel kapcsolatban. Eddig az OKTV-ken döntőbe jutott tanulók az adott tantárgyból az elért helyezesüktől függően emelt vagy középszintű, 100%-os érettségi vizsgát kaptak. 2008-tól a tanulmányi versenyek ilyen jellegű mentességet nem adnak, csak plusz pontokat, a helyezéstől függően. A tantárgyi döntő 21–30. helyezettje 25 többletpontot, a 11–20. helyezettje 50 többletpontot, az 1–10. helyezettje 80 (azaz maximális) többletpontot kap. A többletpontok abban az esetben járnak, ha az adott tantárgy szerepel a felsőoktatási intézmény által pontszerző tantárgyként megjelölt tárgyak között.

Többletpontok járnak az olimpiai sportágakból elért világ- és Európa-bajnoki 1–3. helyezéért (20 pont), országos bajnokságon elért 1–3. helyezéért (10 pont). Egy sportágból csak egy eredmény vehető figyelembe. A további többletpontokról a 237/2006. Kormányrendeletből lehet tájékozódni, ahol a részletes szabályozás is megtalálható.

A témával kapcsolatban felmerülő kérdéseket a szerző e-mail címére (abacuslap@freemail.hu) lehet küldeni.